

PRACOWNIA PROJEKTOWANIA, ZAKŁADANIA I PIELEGNACJI TERENÓW ZIELENI
AUTORYZOWANY DEALER FIRMY *STIHL*
OŚRODEK SZKOLENIA OPERATORÓW SPRZĘTU OGRODNICZEGO I LEŚNEGO
TAXUS ARBOR SP. Z O.O. SP.K.

ul. Katowicka 189, 43 - 100 T y c h y
NIP 646-293-65-49, REGON 360532985
tel./fax 032- 227 42 47,
e-mail: biuro@taxus.net.pl www.taxus.pl

INWENTARYZACJA ZIELENI PRZEZNACZONEJ DO WYCINKI, OPINIA ORAZ ANALIZA DENDROLOGICZNA

**97 szt. drzew oraz 71m² krzewów rosnących na terenie działek należących do Gminy Pszczyna
nr 69/41, 206/39, 416/19, 195/25, 475/39
w Pszczynie przy ul. Sokoła i ul. Tadeusza Kościuszki
wykonana dla Powiatu Pszczyńskiego**

Wykonał: Piotr Żółkiewski, Wojciech Gieburowski, Maciej Koziół

 TAXUS ARBOR Sp. z o.o. Sp. k.
43-100 Tychy, ul. Katowicka 189
KRS 0000537552, NIP: 6462936549, REGON: 360532985
tel./fax 32 227 42 47
e-mail: biuro@taxus.pl www.taxus.pl

TAXUS ARBOR Sp. z o.o. Sp. k.
PREZES ZARZĄDU
KOMPLEMENTARIUSZA
Wojciech Gieburowski
Tychy, 01.07.2016r

1. Dane ogólne i położenie inwentaryzowanych drzew i krzewów:

- przedmiotem opracowania jest inwentaryzacja dendrologiczna 97 szt. drzew oraz 71 m² krzewów wykonana w miejscowości Pszczyna przy ul. Sokoła i ul. Tadeusza Kościuszki,
- wszystkie drzewa i krzewy objęte niniejszym opracowaniem rosną na działkach o nr ewid. 69/41, 206/39, 416/19, 195/25,
- prace terenowe przeprowadzono od dnia 28.06.2016r.

2. Metodyka wykonania inwentaryzacji:

a. prace terenowe:

- pomiar obwodów inwentaryzowanych drzew na wysokości 130 cm od powierzchni gruntu;
- pomiar powierzchni inwentaryzowanych krzewów;
- opisanie inwentaryzowanych drzew i krzewów na gruncie poprzez naniesienie na pobocznice pnia kolejnych numerów sprayem ekologicznym;
- określenie nazw gatunkowych inwentaryzowanych drzew i krzewów;
- określenie żywotności drzew i krzewów wg skali podawanej przez Kasprzaka (2005);

skala	Charakterystyka żywotności:
0	drzewo martwe
I	20% żywotności
II	do 50 % żywotności
III	do 80% żywotności
IV	powyżej 80% żywotności

- określenie stanu zdrowotnego drzew i krzewów wg skali Pacyniaka i Smólskiego (1973);

skala	charakterystyka uszkodzenia
1	drzewo zupełnie zdrowe, bez żadnych ubytków i obecności szkodników
2	drzewo z częściowo obumierającymi cieńszymi gałęziami w wierzchołkowych partiach korony, z obecnością szkodników roślinnych lub zwierzęcych
3	drzewo, które ma w 50% obumarłą koronę i kłodę lub strzałę, jak również w znacznym stopniu zaatakowane przez szkodniki
4	drzewo w 70% z obumarłą koroną i kłodą lub strzałą i dużymi ubytkami tkanki drzewnej
5	drzewo mające w ponad 70% obumarłą koronę i kłodę lub strzałę z licznymi dziuplami, w tym także drzewo martwe

- określenie witalności drzew i krzewów wg skali Roloffa (1989).

skala	charakterystyka witalności
0	faza eksploracji – intensywnego rozwoju korony
1	faza degeneracji – osłabionego rozwoju korony
2	faza stagnacji – brak rozwoju korony
3	faza rezygnacji – zamieranie korony
4	faza drzewa martwego

b. prace kameralne:

- sporządzenie zestawień tabelarycznych zawierających dane z pomiarów terenowych;
- ustalenie przesłanek do zwolnienia z opłat w oparciu o Art. 86 ust. 1 Ustawy o ochronie przyrody;
- sporządzenie szkicu przedstawiającego umiejscowienie inwentaryzowanych drzew i krzewów.

3. Przedmiot opracowania:

Przedmiotem badań jest zinwentaryzowanie oraz określenie żywotności, stanu zdrowotnego i witalności wytypowanych drzew i krzewów z rodzaju: bez (*Sambucus* L.), cis (*Taxus* L.), cyprysik (*Chamaecyparis* Spach.), dąb (*Quercus* L.), głóg (*Crataegus* L.), jabłoń (*Malus* Mill.), jałowiec (*Juniperus* L.), jesion (*Fraxinus* L.), kasztanowiec (*Aesculus* L.), klon (*Acer* L.), leszczyna (*Corylus* L.), lilak (*Syringa* L.), lipa (*Tilia* L.), orzech (*Juglans* L.), robinia (*Robinia* L.), śliwa (*Prunus* L.), topola (*Populus* L.), wiaź (*Ulmus* L.), wierzba (*Salix* L.), wiśnia (*Cerasus* Mill.), żywotnik (*Thuja* L.),

4. Zestawienia tabelaryczne wyników uzyskanych w trakcie inwentaryzacji – drzewa i krzewy zlokalizowane na działkach należących do Gminy Pszczyna.

Lp.	Nr drzewa wg. oznaczenia na mapie	Gatunek	Obwód na wys. 130 cm	Stan zdrowotny i statyka (opis)		Ocena drzewa			Nr działki
				Pień	Korona	żywołność	stan zdrowotny	witalność	
1	35	Grab pospolity (<i>Capinus betulus</i>)	215	Pochylony, rozwidlenie V-kształtne na 4,0m, zgnilizna odziomka	Niesymetryczna	II	3	2	416/19
2	47	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	269	Prosty, liczne owocniki czyżenia dębowego	Niesymetryczna, zamierająca	II	3	3	416/19
3	88	Bez czarny (<i>Sambucus nigra</i>)	24	Pochylony	Niesymetryczna, zamierająca	II	3	3	206/39
4	98	Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>)	71	Pochylony, zgnilizna pnia	Niesymetryczna	II	3	2	206/39
5	99	Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>)	55	Pochylony	Niesymetryczna, zamierająca	II	3	2	206/39
6	96	Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>)	86	Pochylony	Niesymetryczna, zamierająca	II	3	2	206/39
	A	Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>)	64	Pochylony	Niesymetryczna	III	2	2	206/39
7	101	Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>)	78	Pochylony	Niesymetryczna, w linii energetycznej	III	2	2	206/39
	A	Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>)	89	Pochylony	Niesymetryczna, w linii energetycznej, zamierająca	II	3	2	206/39
8	21	Topola balsamiczna (<i>Populus balsamifera</i>)	61	Pochylony	Niesymetryczna	III	2	2	69/41
9	22	Topola balsamiczna (<i>Populus balsamifera</i>)	72	Pochylony	Niesymetryczna	III	2	2	69/41
10	23	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	225	Prosty, rozwidlenie U-kształtne na 5,0, zgnilizna w odziomku	Niesymetryczna	III	2	2	69/41
11	40	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	116	Pochylony, uniesiony system korzeniowy	Niesymetryczna	III	2	2	416/19
12	83	Bez czarny (<i>Sambucus nigra</i>)	45	Pochylony	Niesymetryczna	III	2	2	206/39
13	84	Bez czarny (<i>Sambucus nigra</i>)	24	Pochylony	Niesymetryczna	III	2	2	206/39
14	85	Bez czarny (<i>Sambucus nigra</i>)	25	Pochylony	Niesymetryczna	III	2	2	206/39
15	95	Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>)	87	Pochylony	Niesymetryczna	III	2	2	206/39
16	100	Bez czarny (<i>Sambucus nigra</i>)	17	Pochylony	Niesymetryczna	III	2	2	206/39
17	102	Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>)	90	Pochylony	Niesymetryczna, w linii energetycznej	III	2	2	206/39

18	103	Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>)	19	Pochylony	Niesymetryczna	III	2	2	206/39
----	-----	-------------------------------------	----	-----------	----------------	-----	---	---	--------

Lp.	Nr drzewa wg. oznaczenia na mapie	Gatunek	Obwód na wys. 130 cm	Stan zdrowotny i statyka (opis)		Ocena drzewa			Nr działki
				Pień	Korona	żywołność	stan zdrowotny	witalność	
19	106	Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>)	15	Pochylony	Niesymetryczna	III	2	2	206/39
	A	Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>)	19	Pochylony	Niesymetryczna	III	2	2	206/39
20	112	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	49	Pochylony	Niesymetryczna	III	2	2	475/39
21	117	Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>)	64	Pochylony	Niesymetryczna	III	2	2	475/39
22	118	Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>)	55	Pochylony	Niesymetryczna	III	2	2	475/39
	A	Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>)	31	Pochylony	Niesymetryczna	III	2	2	475/39
	B	Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>)	53	Pochylony	Niesymetryczna	III	2	2	475/39
23	119	Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>)	88	Pochylony	Niesymetryczna	III	2	2	475/39
24	120	Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>)	40	Pochylony	Niesymetryczna	III	2	2	475/39
	A	Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>)	44	Pochylony	Niesymetryczna	III	2	2	475/39
25	135	Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>)	98	Pochylony	Niesymetryczna	III	2	2	475/39
	A	Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>)	50	Pochylony	Niesymetryczna	III	2	2	475/39
26	136	Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>)	111	Pochylony	Niesymetryczna	III	2	2	475/39
	A	Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>)	60	Pochylony	Niesymetryczna	III	2	2	475/39
	B	Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>)	50	Pochylony	Niesymetryczna	III	2	2	475/39
	C	Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>)	58	Pochylony	Niesymetryczna	III	2	2	475/39
27	17	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	174	Pochylony	Symetryczna	IV	1	1	69/41
28	18	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	146	Pochylony, rozwidlenie V-kształtne na 5,0	Niesymetryczna	IV	1	1	69/41
29	19	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	187	Pochylony, rozwidlenie V-kształtne na 7,0	Niesymetryczna	IV	2	2	69/41

30	20	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	34	Pochylony	Symetryczna	IV	1	0	69/41
31	24	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	89	Prosty	Niesymetryczna	IV	2	1	69/41
32	25	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	93	Prosy, ubytek wgłębny na 5,0m	Niesymetryczna	IV	2	1	69/41
33	26	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	243	Pochylony, rozwidlenie V-kształtne na 4,0	Niesymetryczna	IV	2	2	69/41
34	33	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	255	Prosta, rozwidlenie U-kształtne na 5,0m	Symetryczna	IV	2	1	69/41

Lp.	Nr drzewa wg. oznaczenia na mapie	Gatunek	Obwód na wys. 130 cm	Stan zdrowotny i statyka (opis)		Ocena drzewa			Nr działki
				Pień	Korona	żywołność	stan zdrowotny	witalność	
35	34	Brzoza brodawkowata (<i>Betula pendula</i>)	142	Prosty	Niesymetryczna	IV	2	1	416/19
36	36	Grab pospolity (<i>Capinus betulus</i>)	133	Pochylony, rozwidlenie V-kształtne na 3,5m i U-kształtne na 4,0m	Niesymetryczna	IV	2	1	416/19
37	37	Grab pospolity (<i>Capinus betulus</i>)	55	Pochylony	Niesymetryczna	IV	2	1	416/19
	A	Grab pospolity (<i>Capinus betulus</i>)	53	Pochylony	Niesymetryczna	IV	2	1	416/19
38	38	Grab pospolity (<i>Capinus betulus</i>)	69	Pochylony	Niesymetryczna	IV	2	1	416/19
	A	Grab pospolity (<i>Capinus betulus</i>)	66	Pochylony	Niesymetryczna	IV	2	1	416/19
39	39	Grab pospolity (<i>Capinus betulus</i>)	90	Pochylony	Niesymetryczna	IV	2	1	416/19
40	41	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	26	Prosty	Niesymetryczna	IV	1	0	416/19
41	43	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	120	Prosty	Niesymetryczna	IV	2	1	416/19
42	44	Dąb czerwony (<i>Quercus rubra</i>)	153	Pochylony	Niesymetryczna, odcięty przewodnik	IV	2	1	416/19
43	45	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	162	Pochylony	Niesymetryczna, widoczny posusz	IV	2	2	416/19
44	46	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	141	Pochylony	Niesymetryczna	IV	2	1	416/19
45	86	Głóg jednoszyjkowy (<i>Crataegus monogyna</i>)	26	Pochylony	Niesymetryczna	IV	2	1	206/39
46	87	Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>)	73	Pochylony	Niesymetryczna	IV	2	1	206/39
47	89	Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>)	142	Prosty	Symetryczna, w linii energetycznej	IV	2	2	206/39
48	90	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	34	Prosty	Niesymetryczna	IV	2	1	206/39
49	91	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	45	Prosty	Niesymetryczna	IV	2	1	206/39

	A	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	33	Prosty	Niesymetryczna	IV	2	1	206/39
50	94	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	42	Prosty	Niesymetryczna, w linii energetycznej	IV	2	1	206/39
51	97	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	37	Pochylony	Niesymetryczna	IV	2	1	206/39

Lp.	Nr drzewa wg. oznaczenia na mapie	Gatunek	Obwód na wys. 130 cm	Stan zdrowotny i statyka (opis)		Ocena drzewa			Nr działki
				Pień	Korona	żywołność	stan zdrowotny	witalność	
52	104	Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>)	106	Prosty	Niesymetryczna, w linii energetycznej	IV	2	1	206/39
53	105	Brzoza brodawkowata (<i>Betula pendula</i>)	102	Prosta, martwica otwarta na 1,0m	Niesymetryczna	IV	2	1	206/39
54	107	Brzoza brodawkowata (<i>Betula pendula</i>)	159	Pochylony, rozwidlenie V-kształtne na 2,5m	Niesymetryczna	IV	2	1	206/39
55	108	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	102	Prosty	Niesymetryczna	IV	2	1	206/39
56	109	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	90	Prosty	Niesymetryczna	IV	2	1	206/39
57	110	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	160	Prosty	Niesymetryczna	IV	2	1	206/39
	A	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	182	Prosty	Niesymetryczna	IV	2	1	206/39
58	111	Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>)	111	Prosty	Niesymetryczna	IV	2	1	206/39
59	113	Grab pospolity (<i>Carpinus betulus</i>)	22	Pochylony	Niesymetryczna	IV	1	1	475/39
60	114	Brzoza brodawkowata (<i>Betula pendula</i>)	155	Prosty	Niesymetryczna	IV	2	1	475/39
61	115	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	17	Pochylony	Niesymetryczna	IV	1	0	475/39
62	116	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	18	Pochylony	Niesymetryczna	IV	1	0	475/39
63	121	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	18	Pochylony	Niesymetryczna	IV	1	0	475/39
64	122	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	23	Pochylony	Niesymetryczna	IV	1	0	475/39
65	123	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	20	Pochylony	Niesymetryczna	IV	1	0	475/39
66	124	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	29	Pochylony	Niesymetryczna	IV	1	0	475/39

67	125	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	20	Pochylony	Niesymetryczna	IV	1	0	475/39
68	126	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	20	Pochylony	Niesymetryczna	IV	1	0	475/39
69	127	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	34	Pochylony	Niesymetryczna	IV	1	0	475/39
	A	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	51	Pochylony	Niesymetryczna	IV	1	0	475/39
70	128	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	29	Pochylony	Niesymetryczna	IV	1	0	475/39
71	129	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	23	Pochylony	Niesymetryczna	IV	2	1	475/39
72	130	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	45	Prosty	Niesymetryczna	IV	2	1	475/39
73	131	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	30	Pochylony	Niesymetryczna	IV	2	1	475/39
	A	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	21	Pochylony	Niesymetryczna	IV	2	1	475/39

Lp.	Nr drzewa wg. oznaczenia na mapie	Gatunek	Obwód na wys. 130 cm	Stan zdrowotny i statyka (opis)		Ocena drzewa			Nr działki
				Pień	Korona	żywołność	stan zdrowotny	witalność	
74	132	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	127	Prosty	Niesymetryczna	IV	2	1	206/39
75	133	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	27	Pochylony	Niesymetryczna	IV	2	1	206/39
76	134	Śliwa domowa (<i>Prunus domestica</i>)	22	Pochylony	Niesymetryczna	IV	2	1	206/39
77	137	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	131	Prosty	Niesymetryczna	IV	2	1	416/19
78	138	Grab pospolity (<i>Capinus betulus</i>)	106	Prosty, rozwidlenie V-kształtne na 3,5m	Niesymetryczna	IV	2	1	416/19
79	139	Grab pospolity (<i>Capinus betulus</i>)	90	Prosty, rozwidlenie V-kształtne na 3,5m	Niesymetryczna	IV	2	1	416/19
80	140	Wiąz szypułkowy (<i>Ulmus laevis</i>)	160	Prosty	Niesymetryczna	IV	2	1	416/19
81	141	Grab pospolity (<i>Capinus betulus</i>)	57	Prosty	Niesymetryczna	IV	2	1	416/19
	A	Grab pospolity (<i>Capinus betulus</i>)	36	Prosty	Niesymetryczna	IV	2	1	416/19
82	142	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	152	Prosty	Niesymetryczna	IV	2	1	416/19
83	42	Robinia akacjowo (<i>Robinia pseudoacacia</i>)	160	Pochylony, rozwidlenie V-kształtne na 5,0m	Niesymetryczna	IV	2	1	416/19
84	144	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	31	Prosty	Symetryczna	IV	1	2	195/25

85	148	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	49	Prosty	Symetryczna	IV	1	2	195/25
86	150	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	28	Prosty	Symetryczna	IV	1	2	195/25
87	151	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	48	Prosty	Symetryczna	IV	1	2	195/25
88	154	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	24	Prosty	Symetryczna	IV	1	2	195/25
89	155	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	50	Prosty	Symetryczna	IV	1	2	195/25
90	158	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	39	Prosty	Symetryczna	IV	2	2	195/25
91	159	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	43	Prosty	Symetryczna	IV	1	2	195/25
92	162	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	40	Prosty	Symetryczna	IV	1	2	195/25
93	163	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	51	Prosty	Symetryczna	IV	1	2	195/25
94	164	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	24	Prosty	Symetryczna	IV	1	2	195/25
95	165	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	50	Prosty	Symetryczna	IV	1	2	195/25
96	167	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	30	Prosty	Symetryczna	IV	1	2	195/25

Lp.	Nr drzewa wg. oznaczenia na mapie	Gatunek	Obwód na wys. 130 cm	Stan zdrowotny i statyka (opis)		Ocena drzewa			Nr działki
				Pień	Korona	żywołność	stan zdrowotny	witalność	
97	168	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	38	Prosty	Symetryczna	IV	1	2	195/25

Lp.	Nr krzewu wg. oznaczenia na mapie	Gatunek	Powierzchnia pokrycia terenu	Stan zdrowotny i statyka (opis)	Ocena krzewu			Nr działki
					żywołność	stan zdrowotny	witalność	
1	12	Lilak pospolity (<i>Syringa vulgaris</i>)	5m ²	Pochylony, zamierający	II	3	2	206/39
2	4	Leszczyna pospolita (<i>Corylus avellana</i>)	18m ²	Symetryczny, odmłodzony	III	2	2	416/19
3	5	Leszczyna pospolita (<i>Corylus avellana</i>)	48m ²	Symetryczny, odmłodzony	III	2	2	416/19

Wykorzystana literatura:

1. Borowski J. 2012 „*Aleje podręcznik użytkownika*”. Wyd. Fundacja EkoRozwoju Wrocław.
2. Bugała W. 1979 „*Drzewa i krzewy dla terenów zieleni*” Wyd. PWRiL Warszawa
3. Chachulski Z. 2000 „*Chirurgia drzew*” Wyd. Legraf
4. Chachulski Z. 2011 „*Pielęgnowanie i leczenie drzew starszych*” Wyd. Libra-Print
5. European Arboricultural Council 2011 „*European Tree Worker*” Wyd. Patzer Verlag
6. Gruszecki K. 2010 „*Ustawa o ochronie przyrody – komentarz*” Wyd. Wolters Kluwer
7. Gruszecki K. 2011 „*Zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów*” Wyd. Presscom
8. Gruszecki K. 2011 „*Prawne aspekty pielęgnacji drzew oraz zezwoleń na ich usuwanie po zmianach w ustawie o ochronie przyrody*”. Wyd. MTUOiD.
9. Gruszecki K. 2015 „*Ochrona drzew i krzewów po zmianach wprowadzonych przez ustawę z dnia 25.06.2015 o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw*”. Wyd. MTUOiD
10. Kasprzak K. 2005 „*Ochrona pomników przyrody*” Wyd. Abrys
11. Kimbar R. 2011 „*Wady drewna*” Wyd. Robert Kimbar
12. Kubus M. 2006 „*Zasady wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych u drzew rosnących na terenach zieleni z wyróżnieniem drzew przyulicznych*”. Wyd. WGKiOŚ UM Szczecin
13. Mańka K. 1992 „*Fitopatologia leśna*” Wyd. PWRiL Warszawa
14. Marosz A. 2006 „*Drzewa i krzewy iglaste*” Wyd. Oficyna Botanica Kraków
15. Pazdrowski W, Giefing D. 2012 „*Szacunek brakarski i klasyfikacja drewna okrągłego*” Wyd. Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu
16. Radecki W. 2008 „*Ustawa o ochronie przyrody – komentarz*” Wyd. Difin
17. Radecki W. 2009 „*Ochrona prawna drzew i krzewów wg znowelizowanej Ustawy o ochronie przyrody z 2004 roku. Komentarz do rozdziału 4 Ustawy o ochronie przyrody*” Wyd. MTUiOD
18. Radecki W. Danecka Daria 2015 „*Ochrona prawna drzew i krzewów po wyroku trybunału konstytucyjnego i nowelizacji ustawy o ochronie przyrody*” Wyd. MTUOiD
19. Rosłon-Szeryńska E. 2012 „*Ocena zagrożenia bezpieczeństwa ludzi i mienia powodowanego przez drzewa o osłabionej statyce*” Wyd. MTUiOD
20. Seneta W., Dolatowski J. 2000 „*Dendrologia*” Wyd. PWN
21. Siewniak M. 2004 „*Pielęgnowanie drzew ozdobnych*” Wyd. MTUiOD Kluczbork
22. Siewniak M, Siewniak M. 2013 „*Cięcie drzew, krzewów i pnaczy*” Wyd. Centrum Dendrologiczne Tarczyn
23. Siewniak M. 2012 „*Ilustrowany encyklopedyczny słownik arborystyczny*” Wyd. Centrum Dendrologiczne Tarczyn
24. Siewniak M. 2012 „*Badania obwodów pni drzew 10 letnich*” Wyd. MTUiOD
25. Siewniak M. Bobek W. 2010 „*Zagrożenie ludzi i mienia w parkach. Metody określania stanu statycznego drzew*”. Wyd MTUOiD.
26. Skup A. 1995 „*Pielęgnacja i ochrona drzew*” Wyd. PTChD Kraków
27. Starzyk J, Kolk A. 1996 „*Atlas szkodliwych owadów leśnych*” Wyd. Wyd. Multico Warszawa
28. Szczepanowska H. 2001 „*Drzewa w mieście*” Wyd. Hortpress
29. Szulc A. 2013 „*Zielone miasto. Zieleń przy ulicach*” Wyd. APZ Warszawa.